

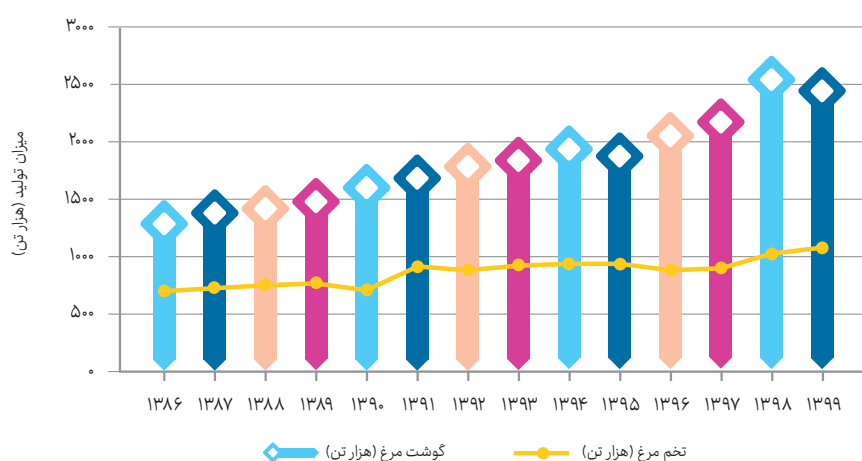


ارزیابی اقتصادی و اثربخشی پژوهش در صنعت مرغداری

مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس^۱ و اصفهان^۲، دفتر امور اقتصادی^۳

۶ بیان مسئله

صنعت طیور به منظور تولید گوشت و تخم مرغ مورد نیاز جامعه نقش قابل ملاحظه‌ای در تأمین امنیت غذایی، درآمد و اشتغال دارد. دسترسی به راندمان بالاتر در تولید از طریق روش‌هایی مانند اصلاح نژاد، بهبود روش‌های تغذیه و بهداشت طیور مستلزم انجام پژوهش‌های بنیادی و کاربردی می‌باشد. تخصیص بودجه به تحقیقات طیور نوعی سرمایه‌گذاری بلندمدت است که همچون سایر سرمایه‌گذاری‌های مستقیم، قابل ارزیابی اقتصادی است. دراین راستا مطالعه موردی به منظور ارزیابی اثربخشی اقتصادی تحقیقات صورت گرفته توسط موسسات و مراکز



شکل ۱- آمار تولید مرغ و تخم مرغ

۱- ابراهیم زارع، محمد جواد آگاه، رهام رحمانی، مهرداد نفیسی ۲- علیرضا آذربایجانی، عبدالرضا نبی نژاد ۳- علیرضانیکیوی

تحقیقاتی تابعه سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در زمینه طیور صورت پذیرفت. در این تحقیق ارزیابی اقتصادی و اثربخشی اجرای نتایج حاصل از سه پروژه تحقیقاتی خاتمه یافته در استان های اصفهان و فارس صورت پذیرفت.

۶ معرفی دستاورد:

نتایج بدست آمده نشان داد که اجرای پروژه ها دارای آثار مدیریتی مثبت در کاهش هزینه ها، افزایش درآمد و بهبود شرایط بهداشتی بوده است. نسبت منفعت به هزینه هر سه پروژه انتخاب شده بین ۶/۵ تا ۱۱۳۵ و نرخ بازده داخلی بالاتر از ۱۶۰ درصد بوده است. این نتایج نشان می دهد انجام تحقیقات در زمینه طیور بر بهره وری تولید در این بخش اثر قابل ملاحظه ای داشته است و سرمایه گذاری در این بخش از نظر اقتصادی توجیه پذیر است. با این حال موانعی در انتقال یافته های تحقیقاتی حاصله در زمینه پرورش طیور از جمله مشکلات روزمره مرغداران وجود دارد که تمایل به پذیرش نتایج تحقیقات را کاهش می دهد. لذا در زمان انتخاب موضوعات پژوهشی و برای انتقال نتایج تحقیقات حاصله، باید به عوامل اقتصادی و اجتماعی مرتبط با جامعه هدف توجه نمود. عدم توجه به این عوامل میزان استفاده از نتایج تحقیقات و در نتیجه بازده اقتصادی فعالیت های تحقیقاتی را کاهش خواهد داد. با توجه به بالا بودن بازده اقتصادی پروژه های تحقیقاتی اجرا شده در تحقیقات طیور، افزایش بودجه و سایر امکانات مورد نیاز برای افزایش تعداد پروژه های تحقیقاتی کاربردی برای رفع مشکلات این صنعت توصیه می شود.

جدول ۱- تحلیل اقتصادی نتایج حاصل از کاربرد سه پروژه تحقیقاتی منتخب در یک افق ۱۰ ساله براساس قیمت های پایه سال ۱۳۹۸

عنوان پروژه	شرح شاخص	مقدار
بررسی مزرعه ای تأثیر مکمل های گیاهی بر افزایش میانگین وزن و کاهش میزان تلفات در طیور گوشتی	ارزش حال هزینه ها (میلیون ریال)	۱,۷۹۵
	ارزش حال منافع (میلیون ریال)	۵۰۵,۴۷۵
	نسبت منفعت به هزینه	۲۸۲
	نرخ بازده داخلی (درصد)	۲۶۹۷
بررسی استفاده از روش تغذیه مرحله ای بر توان تولیدی مرغان مادر بومی در شرایط سالن	ارزش حال هزینه ها (میلیون ریال)	۲,۸۸۳
	ارزش حال منافع (میلیون ریال)	۱۸,۷۲۳
	نسبت منفعت به هزینه	۶/۴۹
	نرخ بازده داخلی	۱۶۱
بررسی تأثیر استفاده از دانه های روغنی کلزا و کتان به صورت خرد شده و خرد نشده و کنجاله کلزا در جیره مرغ تخم گذار بر نسبت اسیدهای چرب غیر اشباع امگا-۳ به امگا-۶ در زرده تخم مرغ	ارزش حال هزینه ها (میلیون ریال)	۳۳۲۴
	ارزش حال منافع (میلیون ریال)	۳۷۷۴۴۶۶
	نسبت منفعت به هزینه	۱۱۳۵
	نرخ بازده داخلی پروژه (درصد)	۳۰۰

۶ پتانسیل اقتصادی و اثربخشی:

